

Musik und Kirche 65 (1995) 1. szám.

Valószínűleg minden lapszerkesztő úgy veszi kezébe – legalábbis – a rokon tematikájú sajtótermékeket, hogy azokkal összehasonlíttja a sajátjának érzettet. Nem feltétlenül a versengés okán, sokkal inkább tájékozódásul vagy ötletekért; egy rövid múltra visszatekintő lap szerkesztője pedig saját helyének keresésére is vagy éppen igazolásul. Ennek a tájékozódásnak a jegyében rendszeresen be kívánok mutatni egy-egy egyházzenei és/vagy liturgikai tárgyú folyóiratot.

Egy immár a 65. évfolyamában járó, a híres Bärenreiter cég által kiadott folyóiratnak akár csak a közelmúltja is olyan gazdag, hogy áttekintéséhez sokkal hosszabb terjedelemre lenne szükség; de éppen a kikristályosodott szerkesztési elvek miatt akár egy folyóiratszám is híven tükrözheti a szerkesztők (és az olvasótábor) elképzeléseit. A protestáns jellegű *Musik und Kirche* német egyházzenei folyóirat, mely több hasonló orgánium egyesülésével jött létre, kéthavonta jelenik meg. Tizenhárom tagú szerkesztőségében nagyjából részben neves egyházzeneészek (gyakorlati és elméleti szakemberek) vesznek részt.

A folyóirat ez évi első számának 60 oldalas fő részéhez külön számozással 20 oldalnyi hirdetés csatlakozik. Az első rész nem egészen felét foglalják el az önálló cikkek, tanulmányok. A lap élén (2–3. o.) nekrológ áll az 1994. szeptember 1-én, 95 éves korában elhunyt *Konrad Amelnhre*, a kiváló evangélikus egyházzeneészre, zenetudósra emlékezve. Német fordításban következik (3–11. o.) a több mint 50 éven át zeneterápiával foglalkozó Robert L. Tuslernek (Hollandia) eredetileg angol nyelven, Amerikában elhangzott előadása, a beszédes „*Schall – Musik – Verantwortung*” címmel – az egyházzene felelősségéről mindenekelőtt az egyházzene évezredes értékeinek őrzésében és továbbadásában. Tematikailag erősen kapcsolódik e tanulmányhoz Michael Heymel evangélikus lelkész (Németország) írása *Christus als Orpheus* címmel (12–17. o.). Az egyházatyák – allegorikus értelmezéssel – Krisztus előképeként említették az antik mitológia énekes hősőrszát. Robert A. Skeris amerikai katolikus egyházzeneész egy húsz éve publikált jelentős tanulmányban gyűjtötte össze a patrisztikus kor írásainak erre vonatkozó helyeit, Heymel pedig a későreneszánsz és a korabarokk néhány olyan traktátusát (többek közt Michael Praetorius *Syntagma musicum*-át) mutatja be, amelyek a zene – mégpedig az Isten dicsőségére elhangzó egyházzene – gyógyító hatalmáról szólva a keresztény szellemben interpretált Orpheusz alakjára is hivatkoznak. Két írás reflektál Claudia Hoffleitnek a *Musik und Kirche* 1994. évi 4. számában megjelent cikkére, amely az új német evangélikus énekeskönyvet teszi erős bírálat tárgyává. Andreas Marti svájci egyházzeneész (a hamarosan megjelenendő svájci német református énekeskönyv munkatársa) és a lipcsei evangélikus egyházzeneész professzor, Christoph Krummacher igyekszik megvédeni az új énekeskönyvet, elsősorban a hagyománytörés vádjá ellen (18–21. és 21–26. o.). Az énekeskönyv körül kibontakozott, igen tanulságos vitát érdemes lesz a későbbiekben részletesen ismertetni.

A folyóiratszám terjedelmesebb második felét az új orgonákat bemutató rovat (27–28. o.), könyv- (29–36. o.), kotta- (36–40. o.), hanglez- (41. o.), folyóiratismeretések (41–42. o.), egy-kéthasábos hírek egyházzenei eseményekről (konferenciák, ősbemutatók stb.) (43–55. o.), megemlékezések (köszöntések és nekrológok) (55–57. o.), versenyek, szemináriumok, fesztiválok stb. kiírásai (58–60. o.) teszik ki.

A számos gyönyörű fotóval illusztrált, tipográfiai megoldásaiban egyébként szolid, konzervatív lapot a Nyugaton megszokott, kiváló minőségű papírra nyomják. Még ennél is jobban tudatosítják nyomorát a magyar egyházzénésben az álláshirdetések – nem is a tapintatosan elhallgatott anyagi juttatások mértéke, hanem a rendelkezésre álló hangszer-, kórus- és koncertlehetőségek s mindenekelőtt természetesen az istentiszteleti egyházzene vélhetően magas színvonala – továbbá az orgonaépítő cégek – e számban több mint két tucat – reklámjai. Szintén a hirdetésekot szolgálják a lapba mellékletként behelyezett szórólapok, fesztiválok és egyházzenei koncertsorozatok meghívóival.

Déri Balázs

